

pravedno i zakonito i sa Hrvati i sa Slovenski zemlja, nego jedan i drugi, sa svojo strane, rade proti njim pristano, nepravedno, nezakonito.

Vi gospodo od većine i Vaša družba kud god je imao, kad se jo prvih godina u naši strane zahtjevalo i za naš narod pravo i zakon, imenito jezik u škole i uredi, odgovorili ste nam, da smo mi u ovoj zemlji dočljaci, po milosti od Vasih predaja pod krov primljenci i od Vas ih činili; da smo tu samo, da se držimo maticke i lopate, da radimo za Vas i da Vas obogadujemo, da neimamo svojih izobraženih ljudi; da neimamo svoga ustaljenoga jezika, da neimamo svoje povijesti; da narod nomari za svoja prava, da je Istra talijanska zemlja.

Kad se je tečajem godina dokazalo Vam i svjetu, da smo pravni posjednici ove zemlje pod Štucu i više godina; da su ju naši otci pravni posjeli; da su ju kašnje, opustjeli, kao pravi vlastnici, napuštili, obnovili gradove i selu, oživili kemijsku, dali i Vam i mnogim životu; da nismo samo za motiku i lopatu, i gdje jeemo, da ju imamo za se, te da smo i za dućevo radnje;

da imamo svojih izobraženih ljudi; da imamo svoj jezik, svoje knjige, svoje listine;

da nismo od danas nit od juče, nego da imademo svoju povijest;

da narod hode svoja prava, koja ga po Bogu i prirodi i pisanih zakona idu;

da Istra nije talijanska zemlja;

onda ste se edružili s onimi, proti kojima ste iz dne svojih duša vojevali; edružili ste se. Vi, gospodo od „nesusno“ sa onimi, s kojima niste htjeli nikakva posla imati, i koji su u svojoj sljepoci u mrižnji proti Hrvatima svezali su s Vama proti nama, koje su htjeli prvih godina u svoju, imenito germanizatorne vrhe, upotrebili proti Vam.

Već je prošlo puno desetstje, odakle je iz Vrbo sredine izšla parola, „poslužimo se sljepocom cesarske vlade“ — i so to devise cijelo to vrieme držite, jadrite njom na punu jadra, izrabljujete ju u puno mjeri u svoje konadne vrhe, na prvi mjestu na zator naš.

U tu svrhu činite što možete u svojem djelokrugu, neobazirajući se na pravu nit zakon; u tu svrhu dejote napukle, držite ruku, odobravate onim, koji u svom djelokrugu pravo i zakon prema hrvatskom i slovenском narodu gazi;

u svojih listovih i drugud drugače obtužujete nas, crnate kleveće, izmišljate svaki dan nove osvade proti nam; okrivljujete nas kojekakvimi težnjavim, samo da svoje lažne askrije, pozivjete proti nam duhovne i svjetovne oblasti — i one Vam se odazivaju u punoj mjeri.

Nes vrapac za pravom i zakonom, ustmeni i tiskani, sa ili zaplenjuje ili ostaje glas vrapnjačega u pustinji.

Cinovnici, ako bi i koliko htjeli biti pravedni prama našem narodu, premještaju se iz zemlje ili se ih prisiljuje, da ostave službu, ili da se prilagode drugim.

Predstavnici oblasti viču, bješne, kad nisu se pritužujući, i groze novim kaznami i novim progoni, te ih provadaju po mogućnosti.

Druzi dažu si izvještati na našu priču po onih, proti kojim se pritužujemo, i pričajući istine za neistine, i neistine za istine.

Vi tohožnji ustavovjori, autonomisti, liberali, budete ustav, autonomiju, slobođu, samo za se — a za nas robstvo.

Zahtjevamo pravnicu i zakon, ali se nas neuslijeva; svuda se nas odbjiva; svadje nam se klipore pod noge meću; svuda se naše pojedince i obično i cijeli narod otečuje.

Tim prostupkom se za tim ide, da naš narod odustane od svake borbe za svoja prava; da bude i nadje, „ččav“ kako ga još zovete i kakav je bivao. Možda se je i hoće se koga slabija, malodražnoga i odvrnuti; ali uvidjavniji, zdravi telom i duhom i srcem, a ti sačinjavaju veliku vrednost naroda — ne samo da se neodvrađaju od borbe, nego su u njoj i utvrdjuju; i noće odustati od nje, dok nedosegnu svojih prava ili noumru.

Oni su izgubili sve povjerenje u oblasti, al nisu izgubili pouzdanja nit u Boga velikoga nit u samu sobu, u silu naroda, nit u svoga kralja, Njegovo Veličanstvo, cesara i kralja Frana Josipa I.

U Njega, Boga i sebi, se pouzdaju, uvjereni, da prije ili kašnije mora nedjelo na vijeljo, da se nezakonitost i nepravednost morudu osvetiti njihovim početnikom; i držeću na pameti, da je svaka sila do vremena, a Bog-Pravica do veka.

S narodom čutimo i mi, njegovi zaustupnici; i mi imamo pouzdanja u Boga,

u narod i Njegovo Veličanstvo našega osara i kralja; i mi izgubili smo sve povjerenje u oblasti kao i on, i neglasujući se predložio proračun, izrazujemo naše podpuno nepovjerenje zemaljskoj automatskoj oblasti, kao takodjer o. kr. oblastim, u koliko se njih tiče.

Razgovor

među Grゴm i Matom u Radmanku na dan male Gospođe pod bristom u Žbandaju.

Grゴ: Šta se hlađiš Mate?

Mate: Da malo začutiš još vrućinu. Grゴ: Ma vindar smo imali malo dažja.

Mate: Mislim, da nam je trgadba pridržala.

Grゴ: Ali merkanti govore, da preojačaće biti mala, do 7 florini i još manje.

Mate: Ah mi sirovati, za koga delamo i se mudimo, bolje je doma stortiti vino i prodati kako se može.

Grゴ: Jedna vreme je podeštarica delala precie, a sada pušta neka svaki dela kako mu je drag.

Mate: Tu naš podeštat u Poreču lipa dela; nam je obecat, da će nam dati župana od onih četiri, koje smo želili, pa si videl kako je storil?

Grゴ: Sam videl sam, da smo prijeli spod dažja pod kap.

Mate: Mu ju vidim, da smo svih za niš; počimemo vikat pak pustimo neka drugi delajušta očetu; to je znamenje, da smo suožnji.

Grゴ: Šta najčešće ovomu županu?

Mate: Šta najdeš i ter smo ga imali već jedanput, on se lipa skribi za svoje bogastvo, za svoje esari.

Grゴ: Ma vindar se ne intrigira za komun.

Mate: Istina je, ma Grゴ moj, bin ti uoč rekao, ma da nijedan tega poznat.

Grゴ: Neboj se.

Mate: Hodi bliže. Svit se pogovara, kako su i nike šarenjačke kuće srčane s tujom diecom.

Grゴ: A šta deš, svit je takov, elipi no vidi a gihu neću!

Mate: To je sve pravo, ma treba da svitlost dođe od sunca, a ne od time. Mi smo uvični nezrični, čemo tripti dokle moremo, ma kada bude časa puna, čemo ju edliti vanka. Ma sudim, da bi ki od nas tako delal, bi vero frisko stal.

Grゴ: Do malo čemo imet balotacion za podešta.

Mate: Neka mošaju kako i koliko te, ja ne grešni blizu ništa; largo, neka se frigaju u svomu maslu.

Grゴ: Vero Mate brato ta ti nevalja. Svi moramo skočiti na noge, zašao kada si sami ne pomorem, drugi nam neće.

Mate: Je tako jo, kakove poglavare iza-

beremo, takovi nam zapovidači.

Grゴ: Kakove poglavare meritamo, takove imamo.

Franina i Jurina

Fr. Dobar večer, Jura! Od kuda i za kamo ako Bog da?

Jur. Iz Lindara — za Pićan ako Bog da.

Fr. Pak tako neglo?

Jur. Rokli su mi neka tečem da brzo morem, i neka rečem Trnopljesom, da su mirni i dobri ljudi, ali da su malo pročevi mrtvi?

Fr. Mrtvi?

Jur. Mrtvi su, mi brižni Trnopljesari, ač nismo vredni braniti se proti krajelom.

Fr. Proti krajelom? Ter ih ni va sreća. Pićno ni za jedan patakon!

Jur. Ni ne krenjeli, ali je podpreno.

Fr. Sada te razumeo: ti misliš na onega, ki nima nikada dola i ki ne gre ni kada u oreku... i na nike kalligre i žnjidare.

Jur. Baš na to.

Fr. Ša će nam li ljudi? Ter da im mi ne damo dela, slabo bi palentu smodili.

Jur. Istina je to — ali te trploplesarsko podpreno mesto, da bi bile kmotu zahvalne, imenuju nač čavci!

Fr. Noka, noka — ja borim ču' da to dobro zapamtim. Od nuda naši to nešu dat vođa dela naši skrivan Šarenjačkomu, ni Kaligaru Šarenjačkomu, ni žnjidaru Šarenjačkomu. Šatenjakom nuka daju dela Šarenjac, a Hrvat Hrvatom!!

Jur. Tako je pravo, a da je pravo, je i Bogu draga. Budimo pameti, budimo kako i Lindare!

Fr. Pravo imas: kako i Lindare!

Jur. (zatvaranjka).

Virujto mi, moja braća draga, Da jo svadgi kano u Lindaru: Strasli bismo tu sramotu staru, Bojali se ne bismo ni vraga!

Različite vesti.

Ostvorne vesti. Žemaljski predsjednik vojvodino Kranjske g. baron Vinckler pošao je u stanju mira, te mu je tom prigodom podioceo cesar veliki križ reda Franje Josipa. Upraviteljem žemaljske vlasti postao je baron Heinrich dosadašnji vlastišni savjetnik u Graču. Baron Heinrich je priča o pomočniku liberašne stranke, to mu se braća Slovenec neće doista kako nadovratiti.

Diocezanske vesti. U prvoj polovici prošloga mjeseca podioceo je bliskup ždansko-koparski prav. g. dr. Ivan Glavinica više redova slijedećim bogoslovom đekvete godine: g. Josipu Koširu, g. Ivanu Korzu, g. Alju, vitez Reyu, g. Ivanu Tiringaru, g. Ivanu Zupančiću. G. Hugo Mioni dobio je dijakonat.

G. Vjekoslav Šifrer stupio je u rod Cistercianu.

U centralnoj ejemeništvu u Gorici stupili su za ovu bliskupiju I. točaj slijedeću gospodu: Cergol Josip, Josip Colja, Andrija Donev, Vjekoslav Jaklic, Fran Jurčić, Ivan Luch, Kuzimir Mandić, Ivan Mandić, Ivan Pituel, Rihard Ružić, Fran Velan, Fran Visintini. U II. točaj stupio je g. Adolf Kovačić.

Do konca tek. m. otvoren je najtežaj na jedno mjesto kanonika kod stolnoga kaptola u Trstu.

Pleno zastupniku dru. M. Laginji. Občinom Pomjana postali su svomu zastupniku na državnom saboru, g. dru. Laginji i slijedeće pismo:

Visokočenjeni gosp. zastupniče!

Kako Vam je stalno pozvano, izložene brijahu izbornu listinu za obštinu pomjansku; mi smo se svrđasto nadali, da će rasplati izbore i odlučiti za to dnevne točnjem ovoga mjeseca, i to tim više, pošto je zakonit rok za reklamaciju iztekuje jutro dne 2. oktobra.

Nu što se je dogodilo? Naš komesar Petrič izjavio je pred više osoba — među kojima navadimo ovduje slijedeće: Roman Ivančić iz Pučovlja, Jurja Perović i Jurja Klaija iz Pomjana — koliko slijedi: „da neće biti u občini Pomjana prije izbora, dok se ne raspoređe svu u jednu stranku, koja neka bude po njegovom mnenju takođe talijanska — pa ako bi makar i vlast dozvolila izbor, ter ako bi služajno i predobila hrvatska stranka, da će se već pobrinuti, da nastanet u narednoj prije svrđetka izbora, da se tim proprieti pobjedu narodne slovenske stranke.“

Nu „svomogudi“ pohvalio se je također, da so neplasi i nikakvi hrvatski tužba, ter da ga slobodno tuži hrvatski, jer da je go, governo na njegovo strani i njemu priznat.

To su đinjanice, veličestveni gosp. zastupnički, na kojoj Vas upozorujemo u imo vrednosti bliznina, da izloženi slijedeći

zastupnički upli uprije na mjerodavnu mjestu u tu svrhu, da proprieće opisane nakanu naših protivnika. Molimo Vas, da poduzmete svoje odlučne korake, da pobjedi vođ jednom disto i jasno pravo, jer mi želimo jedino to.

Odlučnim počitanjem.

Vam odani birači:

Sliodi 7 podpis.

Stalni smo, da je g. zastupnik odmah poduzeo potrebito korake, da stano ne raspodijeli našim nakon tog ugovora komešara.

U Pazinu obstojeo dva društva. Za gradjane, koji se drže za Talijane, obstoje "Casino", za gradjane bez razlike narodnosti "Austria". U jednom i drugom društvu imado o. k. činovnika za članovi jednaka prava. Ovo društvo ustrojeno je god. 1878. od o. k. činovnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je sa lošim brojem o. k. činovnika izstupio iz društva "Casino".

Poštedljivo danu mjeseca septembra ove godine izstupio je iz društva "Austria" o. k. činovnik, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

Basket na čest zastupniku g. Luku Svetcu. Prošlo nedjelje sastali se u biežoj Ljubljani do 200 prijatelja i štovatelja dnevnika pod bivšim o. k. kotarskim kapetanom Wintschegau, koji je natušen u politiku, Kocic, pod bivšim kaptanom Schwarzem, a Hrvat, jer mu je neugodno sjediti medjusobno. Razumjeva se, da jo o. k. kotarski kapetan Schwarz ostača članom društva.

se je mnogo naroda u okolicu i sa oda-
ljenih mjesteta. U maljem ali i jopu, crkva
nije moglo niti polovica sakupivogca se
naroda. Crkvenoj svećenosti pribuštovalo
je svećenstvo istoga (kršćanskog) deka-
nata, osim trojice svećenika — dapaće
bilo ih je iz Pazina, Gologorice i Rođa.
Kod svećenosti zastupana bila je c. k.
politička oblast iz Pazina i slučajno c. k.
ček, oblast iz Kopra. Onakve svećen-
nosti još je nosjela puk Vranjski. Cr-
kvena svećenost je mnogo trajača — jer
bijahu dvio propovedi — jednu jo izre-
kao već. g. Ante Lupertina, dekan
iz Kršana, a drugu jo drago veleč. gosp.
Petar Pukulić župnik u Dolonjovljavi.

Tih lopljih propovedi sjeđati će se
narod dok bude živio.

Gosp. župnika Franu Marčinku ljubi
puk, štuje i čeni, jer točno izvršuje svoje
dužobraćničke dužnosti — i puk je
uredio crkvicu, a k tomu jošto poduzeo
djecu svoje župe u Vranjskoj školi; podaje
im dakle duševnu i tjelesnu hrani.

I sti no vič.

Iz Pazina nam javljaju više zna-
menitih stvari, osobito od onda, kad se jo
dne 28. augusta 1892. onako grdo napalo
na lude našeg jezika, koji su došli onoga
dana u Pazin, da posjeti zabavu u bližnjem
Lindaru. Videći naši zemljici drugoga je-
zika, kakve jim gdje god uz modu pomoć
dobro ide, svratili pozornost i na mjestnu
pazinsku občinu, nobi li i ovdje uz po-
stoteđe odnoseša štograd postigli.

Što su mladi junaci u Pazinu počinili
dne 28. augusta, priobali smo svoje doba
našim štitateljima. Znajući kako su avaki
izgrad u Istri izražaju i kazni, odokivalo
se je, što će učiniti c. k. politička oblast,
koja mora intervensirati, kad dogodjaji pre-
korakuju lokalnu važnost. Nu red bi, c. k.
politička oblast u Pazinu nije iz početka
poduzela nikakvih koraka, proti izgrad-
nikom. Občinsko glavarstvo, kad redarstvena
oblast, prijavilo je indi ddogdaj visokomu
c. k. načelniku u Trstu i c. k. državnom
odvjetništvu u Rovinju. Kako se
đuje, ova dva oblasti naredile su iztragu.

U porečkom listu „Istri“ od
1. oktobra napada se stoga na občinskoga
načelnika u Pazinu, jer su valja doznali,
da je občinsko glavarstvo njejakve korake
poduzelo.

Čita se u tom dopisu, da ga dopisnik
i njegovi drugovi neće se načelniku, jer
da to nijestu pripadaju, koji su eo za
to trudili i znjili. Vjerujemo rado, da
sadanjega načelnika neće porečki listić i
njegovi drugovi, nu valja znati, da ga
oni nisu ni postavili za načelnika, ni da
ga oni neće ni skinuti. Tu odlučuju narod
a ne par nezelih mladića, to neka si za-
pamtiti „I. I. i.“.

Poznata je stvar, da je sadanji na-
čelnik bio dosada „možda“ odvise obzira
napram občinom, koji znaju i talijanski
govoriti, prem su mu bili politički protiv-
nici. Veću raznopravnost neima kod ni-
jedne občine u Istri, nego li koja vlađa
u Pazinu. Nu tis ažje njejkojim zadovoljeno,
jer bi htjeli, da zastupa njejkolicina, a narod
bi bude ono, što je bio prije, dok nije
dobio občinsku upravu u svoje ruke.

Je li jo dakle porečki listić tako na-
van, kad je mislio, da će občinski na-
čelnik ruke prekrštiti tor gladi, kako se
njegov ugled kreši, kako su občini, kojih
je on na dolu, proganjaju po biehom danu
mizni državljanin jedino radi toga, što su el-
vensko kri i jezika. Kad bi takav bio pa-
zinski načelnik, tada bi sav narod izgubio
vjern u njega. Kada bi ga „I. Istri“
bilala, narod bi eo od njega odvratio. To
neka znade porečki listić i njegvi patroni
u Pazinu i Poreču.

Nedavno sgražao se je porečki listić
kad je ono bio porečki biskup u Novakib
kod Motovuna. Pri odlazku biskupa, ko-
jega je pratio motovunski občinski načelnik,
negdje iz dajine čuli se njejkoji uzklici,
koji da su bili uvredljivi naravi. Občinski
načelnik prijavio je odmah dogadjaj c. k.
načelniku i zamolio o. kr. političku oblast
u Poreču, da o dogodjaju izvesti o. kr.
načelniku u Trstu. Koliko su znade,
proti dotičniku, koji je nešto vikao, već
je o. kr. državno odvjetništvo u Rovinju
podiglo obtužujući radi prestupka ex 8 305.
k. z.

Što je u Novakib bilo pravo, bili će
valjda i u Pazinu, jer pred zakonom su
već državljanini jednaci. Nete so valjda nitko
naći, koji bi uztvrdio, da je pravo, što se
proti izgradniku u Novakib postupa, jer
je hrvatskoga jezika, a da nije pravo, što
se proti izgradniku u Pazinu postupa,
jer znadi i talijanski govoriti.

Nete so neboje nevin, jer sudit neće
občinsko glavarstvo, nego c. k. kapetanet

u Pazinu i o. kr. sud u Rovinju, odnosno
u Pazinu. Valjda pak neće njeđan počet
čovjek zahtjevati, da ostane nekačnjom do-
vješ, koji se je o zakon ili propise ogrešio.
Kako su bude stvar razvila, pokazat će
skora budućnost.

Iz Kršana pišu nam 10. t. m. Čitamo
poslijednjoj „Našoj Slagi“ od 8. oktobra
1892. broj 40. pod naslovom „Podare-
nje konja u Pazinu“ itd., tri presimena
pogrešno pisanu i u F. O. novi mjesto
Honović, a to van je ovako. — Po
starom a zlom običaju Talijani prenačuju
naše presimena samo ako ikako mogu. Isto
su tako slovo H. pretvorili u F.

U plovnimkratnih knjigah u Če-
piću neima nijednoga prezimena Fon-
ović, nego su sva pisana ovako Ho-
ović.

Na isti način Talijani pišu „Sulich“
dva hrvatska, sličice, sasvim različita pri-
djevka i to „Zulich“ i „Sulich“, pa da
nije to birbarčina?

Oni takodje pišu „Čepić“ za dva „p“
(Caprich) — pa mogu ga pisati i sa de-
set „p“ — Čepić ostati će uvijek Čepić,
hrvatsko ime, koje neće evi Talijani sveta
potaljaničiti.

„Spominili na znamenito možd sloven-
ske“. Tako se voje ugleđna, knjižica, što
ju je izdao g. Vatroslav Holz, zastupnik
banko „Slavije“, „Spomin“ čitao je g.
Holz u ovdašnjoj čitaonici, to su kasnije
izašli u podlistku „Edinost“, a sada
popunjeni i popravljeni u posebnoj knji-
žici, koja je jurve, kako čujemo, skoro
posve raspredana.

Zemaljsko štipendije. Zemaljski odbor
za Istru raspisuje natječe na slijedeće šti-
pendije:

1. tri štipendije po for. 400 svaka za
školsku godinu 1892/93 za služitelje me-
dicline;

2. tri štipendije, svaka po for. 200.
jedna za služitelje prava, druga za služ-
telje filozofije, a treća za služitelje politi-
čike;

3. tri štipendije svaka po for. 100 za
gimnazijalce; prednost imaju oni, koji su
na gimnazijah u pokrajini.

Molbe valja poslati zemaljskomu o-
boru do konca tek. mjeseca; priložiti
valja zadnju školsku svjedočbu, onu sira-
mašta i upisnicu gimnazije ili svedučišta.

Moliteći za štipendije za medicinu
imaju osim toga priložiti obveznicu (re-
vere) podpisanoj od možitelja, njegova otca
ili zakonitoga sastupnika, da će posle do-
vršenih nauka služiti kao liečnik u pokra-
jini barem 6 godina, ili pak povrati se
zemaljskomu odboru onu svetu, koju je
uzivo kano štipendiju.

Našim mladincem na gimnazijah i sve-
učilištih prepričamo, da bi se prijavili za
raspisane zemaljske štipendije za srednje
i visoke škole, pak da nam u svoje doba
prijava uprijev njihovih molba.

Iz Plominia pišu nam 12. t. m. Naše
občinsko glavarstvo zateže još utiek u
raspis novih občinskih izbora, premda
občinari, že, da bi se već jednom pre-
strojilo sadašnja občinska zastupstvo. Oni,
koji su uz današnje gospodare, kažu, da
ne već dva mjeseca sastavljuju občinske
izborne listine, koja moraju biti u silnom
neredu — ake je taj gian istinu.

Čudimo se občinskomu glavararu,

da se više brine za izbore u susjednih
občinah, nego li se one u svojoj občini.

Kad se je nedavno biralno u Boljuni pošlo

je tamo, gdje ga nije nitko trebao, došim
zavladati kod kuće sa izbori. Rok sada-
njemu zastupstvu izteka je ju mjeseca

maja, pak da je ova službeno koja hr-

vataska občina, bilo bi zastupstvu već o-
davna razprušeno. Upozorujemo na ovaj

nered političku oblast u Pazinu.

Za „Bratovčenu hrvatskih ljudi u

Istri“ sabrao među prijatelji u Jurčiću

vječ. g. L. C. dne 4. oktobra 8 for. 40

č. Vivant sequentes!

Za pogorsice u Novokračini pripelac

nam jo velod. g. B. Vitez si, župnili u

Lindaru 2 for. 20 č. Liopa hvala uime

one naše sriotinje.

Iz Lovrana pišu nam početkom oktobra.

Izbori se sve većma približavaju, a izbora

komisija se strano talijanske svedjer se

nastavlja. Razne „butičice“, Stibice, po-

jedine najzabavnije ulitice „Punta“, pod

„Ladonjom“, to su mjesto, kojih se roje

seljaci prodane i neopštoni. Tuj oni

obdržavaju izbora zasjedanja, tuj drž

najzabavnije govorancije „Avvocato in erba“

te sva, plaća i podkrepljuje elipe pri-

zdravili odju, tuj se klevanje i očruje

gosp. načelnici lažmi i inoslužnjicama, a pod

predsjedanjem „Oćalina“, i drugova. Na

zalost opaža se u tom jatu šarenih ptica

i njekoliko občinskih zastupnika, vjernih

sljedbenika poznatih prodanaca kmetskih,

za koje se znade, da ih je bivši načelnik
masto plaćao za njihove izborne agitacije
i to občinskim novcem.

Kad se poheratila občina lovrenška,
osobito kad se izvješio na občinskom uredu
hrvatski nadpis. Prvog nadpisa nestade
već poslijek nekoliko dana, a drugi novi i
lijepli izvješio se, al to van nad glavnim

vratima, već nad vratima u hodniku.
A pomislite, tko se poslije naših ne-
spasenjaka najviše sudio pri promjeni nad-
pisa? Baš dva prodanca pri kultu „kaligar“.

Oprosit ćemo za ovaj put otvrtom,
mlad jo još, valjda će mu narast pamet
skupa sa brdom? Čekajmo! Od pre-
dvojiose bio je jedan kod našeg narodnog
preokreta u Lovranu najčešći opoziciona-
činac; ta pomislite, bio je mastno plaćan,
penjan se od časti do časti kod lovrenških
talijanaca — slobanje — postao bio čak
i Grossmannovim pouzdankom. On je naj-
viši ornij i gradio obč. glavar, našog di-
gnora Turčića, on je izrekao proti ovomu
riječ, za koju se je došlo nakajao, dapaće
rad nje i na koljenima klečao, pi-
tajući za oproštenje.

On i drug mu povarili su dobar dio
naših seljaka u Sv. Franđisku i Tulićevici,
obedavajući im u ime siove Petra ovo, u
ime Štora Pavla ono. Ti zavodeni seljaci
u podobčinah: lovrenški Dragi, Tulićevici
te zapadnom dielu Sv. Franđiske vjerovali
su im dugo, uvažavajući glas kakvog „Ca-
valiera do Cristal“, „Oblice“ i drugih više,
no glas savjeti svoje, duše svoje — više
no glas Božoga.

A vi, koji im pružate uši, t. j. Lig-
ojar, Dražani itd., ne služite tih proda-
naca, pretom im vrata pokazi, dodjeli li
vam pred iste. Složite se sa našimi dič-
om Dobrečani, St. Franđiski itd., pak
svi služno dočekati kod budućih izbora,
da sto ljudi. Čuvajte se, da vas ne stigne
proletarije naše djece i svih svetišnjih
stupnji.

Birejte!! Ali: „Dva puta mjeri, a
treći put kroji!“

Zivili svetišni Lovranci! Živila nača-
Istra!

Trpimir.

Naše vinogradare u Istri, napose u
zapadnoj i srednjoj Istri, upozoravamo na to
da bi nam prijavili u kojih mjestih imade
više dobrog vina na prodaju, da to uzmog-
emo putem našeg lista dojaviti trgovcem i
krčmarom u susjednim pokrajinama.

Škola za moze o. k. ratne mornarice.

Život na brodu, gdje se isti izobrazavaju,
i budućnost, koja ih čeka, pošto tu školu
sveč. U Beču, iz c. k. dvorske i državne
štamparije.

Šalni na Barbančin, 9. listopada.
Veleučili gospodino urednici molić Vašu
dobrotu, da objedoljani u dičnoj „Našoj
Slagi“ ovo malo redaka istini na čast. Bez
nade nade, bez naše prošće presviti pri-
rođki biskup, hotio je providiti stalnoga
dušobrižnika ovoj kapeljaniji odredivši nam
za to g. Vrbku, kojeg predhodno vrlo
dobro glas. Ova vješt pala je kao grom
iz vatre neba, i duboko ozlostila vas puk,
jer premda slično vlastitoga kapeljana,

gubim u obzi mirovoga g. Buzolića
zlatnu silu i radi iste bismo se dragovoljno
odrekli stopevine, premda kako rokoso, na-
sem se kažo vrlo vrlo dobra.

Danas se jo oprostio od nas dični na-
ši. Buzolić, i premda je u rano doba
došao misiti, navrilo je u crkvu naroda.
Netom on proslovi, da so od na diči,
nije ostalo ma jedne došo, koja ne pro-
plaće; kroz diči opštini govor nisu di-
već jecano, a po svršenoj misi, budi-
vano ali istinito, sav puk ostane u crkvi duboko

zaljubljen i plak.

A kako i nebi? On nas je služio dvo
godine i tri mjeseca, b. z. ikavko koristil i
premda je stanovao kod S. Marije, ura-
daleko, spajeno putem hrđavom i ružnim,
sa svim tim nikada ter nikada, ma nijedne
nedelje nit jedna svetkovina neopropusti-
ma sv. misu i propoved. Bilo je takih
nedeljnih i svetkovinah kroz ova
dva leta, da siedi starci nasporinju mno-
gih, osobito lanjske zime. Daž lijevo kao
iz kabla, bura bionila, anlog meo, pak
zakupljen oko ognjista spominjavu bi: „da-
nase neša neša pop am“ a častni Bu-
zolić, digne se na ključu, dodje mokar i
mrađan k orvici, kuca u zvono, pak vri-
ću odjavud, pordržava sroge pastira i čeli ga
na pretrpljenom trudu. Džidi Busolić
pričodnim i slatkim smjehom, žarkom
lubožno besjedom odgovara vesco: „Dragi
moji, da su Apostoli i posadio vode
u Apolostoli s vri-

me i trud pazili, još bismo i
mi može biti u pogantanu da-
mili“. Za oskrbiti pak bolnico vrlo se
prezeli drago i brda tako, da nije se nitko
prezeli u vječnost bez sv. Otajstvaj.

Što da rečemo od njegova nauka?
Čuven je propovjedalač; bez vredjati
druge, javno kažemo, da mu neima para
u okolicu a možda i dalje, gdje se svjet
spominje popovak: „Don Angjel se
i hvali i blagosliv“. On se je pri-
lagodio razumu puka, ne kori već uči, svak
ga razumi i tako puk ljubi njegovo be-
sjeđu, da iz sve okolice vrvo u nedjeljne
dane k njegovoj misi i od više satja
daljine.

Njegovo propovjedali bijahu plodonesa.
Starac od 80 leta, koji nisu znali, što je
sv. izpovjed, Don Angjel ih Bogom po-
mirio tako, da kod nas neima ciglaga,
koji rade neispunjani krstjansku vaznu-
dužnost. Možemo reći, da je kletva i tat-
bina kod nas izbezla, tuko i druge ne-
volje, kako su se uvjario gradjanske
oblasti, tako da isti oružnici javno govore:
od kada je amo stigao gospodin
Buzolić, mi smo puno i puno

mireli.

Nećemo govoriti o skribi za našu cr-
ku, jer to najbolje potvrđuju nabavu,
koje on praskri bi domaćim miru i van-
rednim ustupljenjem.

Dugo bi se zateglo, pače bismo vam
ocijeli list izpunili kad bismo htjeli ostale nje-
gove vrline i rad samopunom. On je
toliko u puku ljubavi stekao, da se na
statini i stotine puta čuje: „Želio bi
mi u mriji, da možda biste bili naši
Buzolić, i u vječnoću“. Želio bi
mi u mriji, da možda biste bili naši
Buzolić, i u vječnoću. Bog dragi nek mi plati njegove
trude i nauke, jer možemo mirno reći, za
šašinski puk nije još bilo »ve-
šenika«, koji mu je bilo ugodio.

Zaključit ćemo, da je istina, da no-
vim kapeljanom dobivamo vlastitoga duž-
ničnika, česa radi zahvatiši nam je i pre-
svjistem nadpastiru, na njegovo skribi, nu-
težko nam je razstavljaju se sa misljim
svećenikom, kojega je težko nedokađiti i
kojega će možda kroz kratko vremeno, kako
zajedno, izgubiti u našoj biskupiji.

Vas puk Šainski.

Grom ubio je u Jelovicah (Materija),
dne 2. t. m. jednomu kmetu 62 ovce, a
u Vodicah četvoricu kmeta 32 glave.

Na Plješčini, septembra mjesecu 1892.
Na Plješčini, septembra mjesecu 1892.
I danas o starim „uzancu“?! — Oprostite,

ni meni će, rek bi, postati starih „uzancu“,
da Vau pismem o samih starih „uzancu“. Kako
to? zašto? Zato, jer ima u nas, kako
sam reko već zadnji i predzadnji put, pre-
velik broj starih „uzanca“, škodnih, zlih. A
tako misli pametno i dobro, mora željeti vruće,
da bi se odustalo od svega, što je našemu
kmetu u škodu, u zlo, u propast. Ne sudim
li pravo? Moja je glava toli puna stvari, o
kojih mi je pisati, da ne znam, čime bili
danas počeo. Nu čemu da razmišljam na dugo
i na široko? Ta Vi ćete biti zadovoljni
kojom god bilo poukom, samo da bude dobra
i koristna. Ja ču dakle pisati današ ob
onom, što vidi svatko od vas najprije, kada
stupi u jutro na vrata kućarice svoje. Što je
to? Sto vidi naš kmet najprije, kada stupi
u jutro na vrata kućarice svoje. Vidi li
jednog lišća, ili mirisnoga cvjeća? Ne, citatelu
drag — nego naš kmet vidi, kada stope u
jutro na vrata kućarice svoje, najprije kup
njeno ili smjeđa. Žašto drži naš kmet
govor pred vratinama kućarice svoje
za to, jer je to stara „uzanca“... Ja li ta
„uzanca“ lipa? Pametan čo čovjek reći, da
nije, jer, čije, ne bi li bilo ljepeša, kada bi
si naš kmet sigradio pred kućom na mjestu,
gdje drži gnoj, malen vrtić ili posadio vodke
gdje kojekas drevča, ili pustio, da raste
trava? U ostalom znato i šta? Po mišljenju
svih pametnih ljudi ljepeša — gnoj pred
vratinama kućarice ma i god kameje
nego li gnoj — koji je pogibeljan zdravljom.
Ja li ta „uzanca“ koristna? Nipošto! Pre
njoj koristna zato, jer nije zdravo sjediti, spa-
vati itd. blizu gnoja; drugo nije koristna,
jer bi do mnogo bolje, kad bi gnoj „počinje“
na njivi, u vrtu, u vinogradu ili drugdje,
gjeđod bilo, na polju Vašem. Ta valjda ste
već vidjeli, kako Vam krasno žito nastoji na
mjestu, gdje je „počinje“ kupac gnoja samo
za par sati i Staru „uzanca“, o kojog go-
rimo, nije dakle ni ljepeša ni koristna — nije
daleko dobra, već skodljiva. A kad nije
koristna ni dobra, mora se nastojati, da se ju
zatire. Al ne samo to, nego bi se moralo
kazniti svakoga onoga, koji drži gnoj pred
vratinama svojimi.

Trnopljesarić.

